

tyrkiet;

Doris Schmuki; Det er også for nemt. Bare at dele flyere ud til tilfældige forbigående. Vi bliver venner med folk, der kommer her

Kristen oase i muslimsk storby

I Tyrkiet er religion en naturlig del af det offentlige rum, så det er let at få en snak om tro

AF DITTE OLSEN

I bydelen Selcuk, det moderne Efesos, ligger apostlen Johannes begravet. Et par gader fra graven ligger St. John Cafe Shop.

På caféens vindue og markise er der to fisk og en oktogen – et kors i en cirkel. Det er nemlig en kristen café. Her kan man købe tyrkisk te, ispinde, sandwich – og kristne bøger og bibler. På tyrkisk, engelsk og tysk.

Fra Schweiz til Tyrkiet
Ægteparret Doris og Michäel Schmuki, som begge nærmer sig de 60 år, har drevet stedet siden 2006.

Han er tyrker fra Antiochia, og hun er schweizer. De mødte hinanden i Schweiz, og der boede de i mange år. Hun arbejder i hotelbranchen, mens han evangeliserer blandt tyrkisktalende i området.

At dele tro i Tyrkiet

I 2000 rykkede de så teltplæne op for at bosætte sig i hans fødeland.

Det er ikke forbudt for kristne at have erhverv i Tyrkiet. Det er heller ikke forbudt at fortælle om Je-

Doris og Michäel Schmuki brænder for, at det tyrkiske folk skal lære Jesus at kende som deres frelser.

sus. Men det er forbudt at lave offentlige kampagner, at missionere systematisk. Men som Doris Schmuki siger:

"Det er også for nemt. Bare at dele flyere ud til tilfældige forbigående. Vi bliver venner med folk, der kommer her."

Hendes øjne er levende, og

smilet er mildt, når hun fortæller de 35 LMH-elever, der er på stortur, om deres hverdagskristenliv i caféen.

"Naboerne ved godt, at vi er kristne. Og det ønsker vi også, at de skal vide. Her i Tyrkiet er Gud og tro ikke en privat sag, som det er i Europa. Når mennesker får tillid til os, er det let at få

en snak om åndelige ting. Spørgsmålet er, om vi griber anledningen."

Nød for sine landsmænd

Doris Schmuki fortæller på engelsk. Hendes mand, Michäel, kan kun tyrkisk og tysk. Han opfordrer gæsterne til at købe en film om Paulus' rejser, hvor der er

tyrkiske, arabiske og engelske undertekster.

"I kan jo se den selv, hvis I forstår engelsk. Men giv den til en tyrker, som I kender, hjemme i Danmark. I får særlig studenterrabat, og jeg vil give jer et tyrkisk Ny Testamente med i prisen."

På trods af ordene er det ikke en salgstale. Han er

bare evangelist. Og han brænder for, at hans eget folk skal lære Jesus at kende som deres frelser.

Vækst i konvertitter

Ægteparret Schmuki fortæller, at der siden Anden Verdenskrig er blevet flere kristne i Tyrkiet. Og siden 1980'erne flere konverterede muslimer, særligt i den vestlige del af landet. I storbyen Istanbul for eksempel er der nu cirka 5.000 mod en håndfuld i 1980.

I Østtyrkiet er det dog sværere at være kristen.

På køleskabet bag cafédisken hænger billeder af tre kristne mænd, som blev dræbt af fanatiske muslimer i 2007. To tyrkere og en tysk missionær. Det har berørt alle kristne i Tyrkiet. Men ægteparret Schmuki frygter ikke fremtiden.

"Måske bliver det sværere at være kristen i fremtiden, fordi den nuværende regering fremmer islam. Man kan for eksempel ikke blive ansat i statsforvaltningen, hvis man ikke er medlem af premierminister Erdogan's parti," siger Michäel Schmuki.

"Men Gud skal nok sørge for os."

Cafébesøg med et godt formål

Café-ejere var opmuntrede over besøg af LMH-elever

FOTO: DITTE OLSEN

Det schweizisk-tyrkiske ægtepar Schmuki driver en kristen café i en storby i det vestlige Tyrkiet.

De er glade for besøg fra kristne turister, så cafémutter tryllede et middagsmåltid frem til 38 gæster, da LMH var på besøg i oktober.

"Vi har gerne sådanne besøg fra kristne kirker og grupper fra Europa. Det støtter vores arbejde og menighed, som er afhængig af donationer," siger Doris Schmuki og tilføjer smilende:

"Og vi er rigtig glade for, at I har haft så god tid her. Det er opløftende for os at tale med jer. Vi er jo så få kristne i Tyrkiet. Og vi håber, I beder

for os, når I kommer hjem."

Volontører er velkomne
Ægteparrets største bekymring lige nu er, at de gerne snart vil på pension og derfor ønsker at afhænde caféen. Men de kan ikke lige få øje på deres efterfølgere.

Til gengæld glæder de sig over, at et norsk ægtepar er flyttet til området for at hjælpe i caféen og menigheden.

"Vi tager også gerne imod unge mennesker som jer, hvis I vil komme her og arbejde frivilligt," siger Michäel Schmuki til de danske LMH-elever og fortsætter:

"Vi har et universitet i nærheden, hvor et team

fra vores kirke forsøger at stable noget kristent studentearbejde op. De kunne også godt bruge hjælp. Men vi kan ikke give jer løn."

Venskabsmission

En af eleverne, Nicoline Haahr Kristensen, følte sig ikke umiddelbart kaldet til at lægge et studieår i Tyrkiet, men mener, at man naturligvis også skal tjene Gud, mens man studerer.

"For mig blev cafébesøget en bekræftelse på, at det er over for vores personlige relationer, vi har størst mulighed for at forkynde evangeliet. Uanset hvor i verden vi bor," siger hun.